دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی

سال دوازدهم، شماره‌ی ۳۸
تابستان ۱۳۹۱، صفحات ۳۷-۲۱

غلامعلی مظفری[۱]
رضا مستوفی‌الممالکی[۲]
علی هاشمی[۳]

تحلیل بیو کلیمایی شیوع بیماری مالاریا در شهر چابهار

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۱۱/۱۵ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۰/۰۵/۰٤

چکیده

مالاریا یک عفونت حاد و مزمن است که با لرز، تب، کم‌خونی و گاهی اوقات با عوارض شدید و کشنده مشخص می‌گردد. این بیماری توسط تک‌یاخته‌ای از جنس پلاسمودیوم ایجاد می‌شود، شیوع و انتشار این بیماری تحت تأثیر مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بویژه شرایط محیطی است. در این مطالعه ضمن بررسی موارد بروز بیماری مالاریا در ماه‌ها و فصول مختلف سال، به بررسی رابطه بین موارد بروز بیماری با عناصر اقلیمی (دما، رطوبت نسبی، بارش) در شهر چابهار پرداخته شده است. برای انجام این پژوهش از داده‌های هواشناسی روزانه دما، رطوبت نسبی و میزان بارش ایستگاه هواشناسی چابهار طی دوره ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۷ استفاده به عمل آمد. همگنی سری‌ها به وسیله آزمون ران-تست تعیین و به روش خود همبستگی بازسازی داده‌های مفقود انجام پذیرفت و فرض نرمال بودن

۱- استادیار گروه جغرافیا (اقلیم‌شناسی)، دانشگاه یزد. Email: gmozafari@yazduni.ac.ir
۲- استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه یزد.
۳- کارشناس ارشد جغرافیا (اقلیم‌شناسی).

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]

داده‌ها نیز مورد تائید قرار گرفت. اطلاعات مربوط به موارد بروز بیماری به صورت ماهانه نیز در طی همین دوره از دانشگاه علوم پزشکی زاهدان اخذ گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و به منظور بررسی رابطه بین پارامترهای هواشناسی با موارد بروز بیماری از تحلیل همبستگی پیرسون و از مدل رگرسیون خطی نیز برای پیش بینی موارد بروز بیماری استفاده گردید. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که حداکثر موارد بروز بیماری در فصل تابستان با ٤٣ درصد و کم‌ترین موارد بروز مربوط به زمستان با ۵ درصد اختصاص دارد. میزان موارد بروز بیماری با میانگین دما، میانگین حداکثر و حداقل دما همبستگی مثبت، قوی و معناداری در سطح آلفای ۰/۰۱، میانگین رطوبت نسبی و حداقل رطوبت نسبی همبستگی مثبت، قوی و معناداری در سطح آلفا ۰/۰۵ داشته و با میزان بارش ماهانه یک همبستگی منفی، قوی و معناداری در سطح آلفای ۰/۰۱ نشان می‌دهد.

کلید واژه‌ها: اپیدمیولوژی، مالاریا، بیوکلیما، جغرافیای پزشکی، چابهار.

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]